

KOMMUNIKÁCIÓS HELYZETEK ÉS SZÁNDÉKOK

1. Kommunikációs helyzetek

A vizsgázó az alábbi kommunikációs helyzetekben, illetve szerepekben nyilatkozhat meg szóban mindkét szinten.

Helyzet	Szerep
Áruházban, üzletben, piacon	vevő
Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég
Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy társaság tagja
Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában	vendég
Iskolában	tanuló, iskolatárs
Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató, egy társaság tagja
Országhatáron	turista
Orvosnál	beteg, kísérő
Szolgáltató egységekben (fodrász, utazási iroda, jegyiroda, benzinkút, bank, posta, cipész, gyógyszertár stb.)	ügyfél
Szünidei munkahelyen	munkavállaló
Tájékozódás az utcán, útközben	helyi lakos, turista
Telefonbeszélgetésben	hívó és hívott fél
Tömegközlekedési eszközökön (vasúton, buszon, villamoson, taxiban, repülőn, hajón)	utas, útitárs

2. A kommunikációs szándékok listája

A táblázat azon kommunikációs szándékokat tartalmazza, amelyeknek nyelvi megvalósítása a közép- és emelt szintű vizsgán elvárható.

Az egyes kommunikációs szándékokhoz a teljesség igénye nélkül gyűjtöttük a példákat.

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvileg megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát.

A kommunikációs stratégiák felsorolása nem teljes, csak ajánlásnak tekinthető.

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Megszólítás és arra reagálás	Вибачте! Можна Вас/тебе на хвилинку? Так, будь ласка!
Köszönés, elköszönés és arra reagálás	Добрий ранок! Доброго ранку! Добрий день! Доброго дня! Добридень! Добрий вечір! Здрастуйте! Здоров був! Здоровенькі були! Доброго здоров'я! Моє шанування! Вітаю Вас! Радий/рада вітати Вас/тебе! Скільки літ, скільки зим! Яким вітром? Салют! Радий/рада вас/тебе бачити/вітати! Привіт! До побачення! Пока! До зустрічі! Не все добре! Прощай(те)! Бувайте здорові!
Bemutakozás, bemutatás és ezekre reagálás	Дозволь(те) познайомити(ся)... Дозвольте відрекомендуватися. Мене звать... Це... Дуже приємно!
Telefonbeszélgetésnél megszólítás, bemutatkozás, más személy kérése, elköszönés és ezekre reagálás	Алло! Так! Це говорить... Попросіть/покличте, будь ласка... Можна... (до телефону)? Чи можна попросити до телефону...? З ним хоче поспілкуватися... Передайте йому/їй, що... Всього найкращого! Це... Говорить... Попросіть/покличте будь ласка... Ви не туди потрапили. Ви помилилися номером. Прошу вибачення, це помилка.
Magán- és hivatalos levélben megszólítás, elbűcsúzás	Шановний (пан)/шановна (пані)... Дорогий/дорога... З повагою... Із найкращими побажаннями... Твій/твоя... Цілую...
Szóbeli üdvözlőküldés	Передай(те) привіт/ (мої) найкращі побажання...!
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Як справи? Все гаразд. (Дуже) добре/погано/нічого.
Köszönet és arra reagálás	(Щиро) дякую! Спасибі! Дякую/дякуємо за... Нема за що! Це дрібниці! Будь ласка!
Bocsánatkérés és arra reagálás	Пробач(те)! Вибач(те)! Даруйте! Прошу вибачення! Я дуже жалкую! Мені дуже шкода! Приношу свої вибачення! Не гнівайтесь на мене! Перепрошую!
Gratuláció, jókívánságok és azokra reagálás	Бажаю тобі/вам...! З новим роком! Зі святом! Тебе/вас теж! Тобі/вам теж! Щасливої дороги! Успіхів тобі (Вам)! Хай щастить! Зичу радості, гараздів, успіхів!

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Hála	Я дуже вдячний/вдячна Вам/тобі... Прийміть мою найсердечнішу (найщирішу) подяку! Не знаю, як і дякувати вам (тобі)!
Sajnálkozás, csalódottság	Нажаль... Мені дуже жаль, але...
Öröm	Я (дуже) тішуся! Я (дуже) радий/рада...
Elégedettség, elégedetlenség	Як добре! (Це) жахливо/жах!
Csodálkozás	Справді? Невже...? Та що ти кажеш/ви кажете?
Remény	Сподіваюся/сподіваємося...
Félelem, aggodalom	Боюся, що... Навряд чи... Я не (дуже) розраховую на те, що...
Bánat, elkeseredés	На (превеликий) жаль... Я в розпачі...
Bosszúság	Як/ хіба ж/чи можна...! Я ж просив/попереджав... Куди (ж) це годиться? А ти ... не міг/могла?

Együttértés	Я Вас розумію; я відчуваю Ваш/твій біль/Вашу/твою стривоженість/Ваше/твое хвилювання. Це не може нікого залишити байдужим. Я теж перейнялася/перейнявся Вашим/твоїм болем/горем/тривогою). Треба триматися. Не впадай(те) у відчай! Я Вам/тобі співчуваю.
-------------	---

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Véleménykérés és arra reagálás, Véleménynyilvánítás	Як ти вважаєш/Ви вважаєте? Мені здається... Я вважаю...
Érdeklődés, érdektelenség	Мене (не) цікавить... Я хочу знати... Цікаво, а...?
Tetszés, nem tetszés	Гарно! Цікаво! Чудово! Жах(ливо)! Мені (не) подобається.
Valaki igazának elismerése, el nem ismerése	Маєш/маєте рацію! Правильно! Ні, це не так. Неправильно! Ти (не) прав/права!
Egyetértés, egyet nem értés	Так! Звичайно! Безперечно! Добре! Згода!... Будь ласка! Погоджуйся! Я не можу погодитися з тобою/Вами. Я так не вважаю/думаю. Ні; ні це не так; нас це не влаштовує; я не згодний (згоден)/згодна; це не точно; не можна; Ви не маєте рації; Ви помиляєтесь; нізащо...
Helyeslés, rosszallás	Добре! Правильно! Не варто було цього робити.
Ellenvetés, ellenvetés visszautasítása	Це не так. Як на мене...
Elismerés kifejezése és arra reagálás	Молодець! (Це дуже) розумно! Яка ти гарна! Ви знайшли найкраще рішення! Дякую за комплімент!
Közömbösség	Мені все одно. Неважливо. Яка різниця!
Ígéret	Обіцяю, (що)... Обов'язково! Намагатимусь/Намагатимемося...
Akarat, szándék, terv	Я хочу/буду/збираюся, планую...
Kívánság, óhaj	Бажано..., добре було б..., непогано б...
Képesség, lehetőség, szükségesség, kötelezettség	Я можу..., Я вмію..., Є можливість/зобов'язаність..., (мені) треба..., Я повинен/повинна..., Я маю...
Bizonyosság, bizonytalanság, értékítélet	Я (не) впевнений/впевнена..., Без сумніва..., Поза яким сумнівом..., (Не) викликає сумнів(у)...
Preferencia, érdeklődési kör kifejezése, ill. érdeklődés ezek iránt	Я вважаю за краще..., Я віддаю перевагу..., Я люблю..., Мене цікавить..., Що тебе цікавить/приваблює...
Dicséret, kritika, szemrehányás	Що ти наробив! Сором! Ганьба!

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Dolgok, személyek megnevezése	Це...! Місто розташоване... Квіти стоять/лежать...
Dolgok, események leírása	Місто розташоване..., Будинок стоїть..., Ковдра лежить, Плакат висить..., Конференція відбулася..., Вибори проходили...
Információkérés, információadás	Що/хто це? (Скажіть, будь ласка,) де/хто/що/коли/звідки/в якому напрямку...?
Igenlő vagy nemleges válasz	Так. Ні.
Válaszadás elutasítása	Не скажу. Не можу сказати.

Tudás, nem tudás	Знаю. Не знаю. Мені невідомо...
Bizonyosság, bizonytalanság	Я впевнений/впевнена..., Я обов'язково..., Нема сумніву, що..., Наряд (чи)...
Ismerés, nem ismerés	Я (не) знаю..., Так/ні, ми (не) знайомі...
Feltételezés	Припускаю/думаю/вважаю, що..., Може..., Напевно...
Emlékezés, nem emlékezés	(Не) пам'ятаю/пригадую...
Indoklás (ok, cél)	Метою є..., Це... для того/тому, що...

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
Kérés, kívánság	Дай/принеси/напиши/зроби..., будь ласка, ... А чи не міг/могла би ти...?
Felszólítás, tiltás, parancs	Увага! Обережно! Не палити!
Javaslat és arra reagálás	(Давай(те)) підемо..., Пропоную..., (А) може ми..., Із (великим) задоволенням! Чудова думка! А чому б ні! Дозвольте висловити мою думку щодо..., А чи не варто б..., Чи не погодилися б Ви на мою пропозицію...
Rendelés	Принесіть, будь ласка, ..., Я хочу замовити...!, Пляшку французького червоного вина, дві склянки міцної кави, будь ласка!
Meghívás és arra reagálás	Приходьте до нас (...)! Запрошую вас ... (на гостини)! (Дуже) дякую, обов'язково прийду. Вибачте, нажаль, не можу прийняти ваше запрошення!
Kínálás és arra reagálás	Пригोщайтесь! Беріть, будь ласка (...)! Дякую, дуже смачний...! Вибачаюсь, більше не можу! Я вже ситий/сита!
Reklamálás	Вибачте, у мене проблема. Цей телефон не працює/тут немає інструкції/упаковка пошкоджена/...
Tanácskérés, tanácsadás	Що мені робити? Як вирішити цю проблему? Я пропоную/раджу... Вам краще/треба... Я б порадив...
Figyelmeztetés	Будь обережним/обережною! Дивись, не...! Обережно! Тут сходи.
Engedély kérése, megadása, megtagadása	Можна мені...? Так/ні/(не) можна/безперечно/ні в якому разі!
Segítségkérés és arra reagálás	У мене до вас прохання! Допоможіть мені! Із (великим) задоволенням! Нажаль, не можу!
Segítség felajánlása és arra reagálás	Вам допомогти? Вам потрібна допомога? Так/ні, дякую. Це дуже люб'язно з Вашого боку! Дуже Вам зобов'язаний (вдячний)...

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok / kommunikációs stratégiák

Kommunikációs szándékok	Példa
Visszakérdezés, ismétléskérés	Вибач(те), я не зрозумів/зрозуміла... Повтори/повторіть, будь ласка.
Nem értés	Вибач(те) я тебе(Вас) не зрозумів! Прошу? Як-як?

Betűzés kérése, betűzés	Як це пишеться? Лечо, «л» як лампа, «е» як едем, «ч» як чарлстон та «о» як Ольга.
Felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Говоріть голосніше та повільніше, будь ласка!
Beszélési szándék jelzése	Я хочу тобі/Вам щось сказати..., Я хочу тебе/Вас повідомити... Послухай(те)!
Téma bevezetése	Чи ви чули, що...? Я буду розповідати/говорити/пояснювати..., Справа в тому, що...
Témaváltás	До речі..., між іншим...
Félbeszakítás	Вибач(те), що перебиваю..., Я повинен/повинна тебе/Вас зупинити...
Megerősítés, igazolás	А як же! Справді/дійсно, так.
Körülírás	Я повинен тобі/Вам сказати..., Має тебе/Вас повідомити...
Példa megnevezése	Наприклад..., Приміром...
Beszélgetés lezárása	Так. Добре/ну все, домовились.